

**LÄNSRÄTTEN I
ÖREBRO LÄN**

Anna-Karin Andersson

DOM
2008-03-28
Meddelad i
Örebro

Mål nr
542-08 E
Rotel 3

SÖKANDE

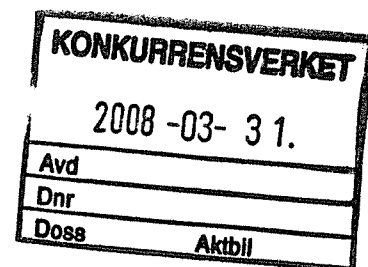
Ultramare AB, 556057-9137
Kardanvägen 64
461 38 TROLLHÄTTAN

MOTPART

Futurloc, c/o Örebro läns landsting, 232100-0164
Landstingets Upphandlingsenhet
Box 1613
701 16 ÖREBRO

SAKEN

Överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling – LOU

BAKGRUND

Futurloc, c/o Örebro läns landsting, har på uppdrag av ett antal landsting administrerat en samordnad upphandling av luftfilter till Futurloc, som är det gemensamma namnet på fastighetsförvaltningarna inom de mellansvenska landstingen. Upphandlingen har genomförts som en öppen upphandling enligt LOU.

Enligt tilldelningsbeslut den 3 december 2007 har Örebro läns landsting, som är ansvarig för upphandlingen, beslutat att anta Scandfilter AB som leverantör av syntetfilter och Nufilter Scandinavia AB som leverantör av glasfilter. Sedan Ultramare AB ansökt om överprövning av upphandlingen, har länsrätten i dom den 1 februari 2008, (mål nr 3096-07 E) förordnat att upphandlingen såvitt gäller syntetfilter inte får avslutas förrän rättelse skett på så sätt att Futurloc, c/o Örebro läns landsting gör en ny utvärdering av anbuderna avseende syntetfilter där Ultramare AB:s anbud får delta i utvärderingen.

Enligt nytt tilldelningsbeslut den 20 februari 2008 har Örebro läns landsting beslutat att avtal skall tecknas med Scandfilter AB som leverantör av syntetfilter. Sedan Ultramare AB ånyo ansökt om överprövning av upphandlingen, beslutade länsrätten den 29 februari 2008 att Landstinget tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

I förfrågningsunderlaget daterat den 26 september 2007 anges bl.a. följande:

Dok.Id 44366

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 63 701 41 Örebro	Drottninggatan 2	019-16 77 50 E-post: lansrattiorebro@dom.se	019-10 37 40	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-15:00

4.13 Kvalitetssäkring

Bedömningsgrunder vid utvärdering av kvalitetssäkring:

Certifiering enligt ISO 9000 eller likvärdigt.	5 poäng
Tydligt beskrivet kvalitetsarbete baserat på eget kvalitetsledningssystem där certifieringsarbete pågår.	4 poäng
Eget kvalitetsarbete baserat på ISO eller likvärdigt används.	3 poäng
Kvalitetspolicy och beskrivning av eget kvalitetsarbete finns men är ofullständigt.	2 poäng
Kvalitetspolicy finns.	1 poäng
Eget Kvalitetsarbete ej beskrivet.	0 poäng

5.2.2. Pris på produkt

Anbudspriser **skall** lämnas på bifogad anbudsspecifikation, bilaga 2 samt bör även lämnas på medsänd diskett/CD. Av anbudsspecifikationen framgår på vilket sätt anbudspriser skall anges.

De filter som tagits upp i anbudsspecifikationen är de mest frekventa. På övrigt sortiment som ej finns upptaget i anbudsspecifikationen **skall** aktuell prislista bifogas anbudet. Filter som finns angivna på anbudsspecifikationen skall finnas med i prislistan och markeras.

Anbudsvärderingen kommer att ske på de filter som finns upptagna i anbudsspecifikationen.

Vid behov kommer dessutom att ske en kontroll/bedömning av om den offererade prisnivån på urvalet är representativt för leverantörens prisnivå för det totala sortimentet.

6.3.2 Val av anbud

Anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till följande, rangordnade, kriterier kommer att väljas:

1. Totalkostnad 80 poäng

- Pris/stofthållning

Viktat lägsta pris får 80 poäng, övriga får poäng i relation till detta.

2. Kvalitet 20 poäng

- Kvalitetssäkring 5 poäng
- Referenser 15 poäng

YRKANDEN M.M.

Ultramare AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse vidtagits och i andra hand att upphandlingen skall göras om. Vidare yrkar Ultramare

”edition”. Till stöd för sin ansökan om överprövning anför Ultramare i huvudsak följande. I den nya utvärderingen har Landstinget inte följt förfrågningsunderlaget och använt de korrekta priserna i Ultramares anbud utan medvetet använt dyrare filter för att passa omständigheterna. I förfrågningsunderlaget 5.2.2. Pris på produkt framgår att ”Anbudsutvärdering kommer att ske på de filter som är upptagna i anbudsspecifikationen.” Ultramare har fyllt i de efterfrågade nettopriserna i anbudet från den 16 augusti 2007. Filtren är nettoprissatta enligt Landstingets önskemål och förfrågningsunderlag och är de på marknaden mest frekventa, dimension 592x592 klass F5 och F7. Det är naturligt att ”kunden” får ett bättre pris på dessa varor vid anbudsförfrågan. Landstinget har dock medvetet använt felaktiga priser från riktpriislistan istället för de nettopriser som angivits i anbudsspecifikationen. En utvärdering av Ultramares anbud med utgångspunkt från priserna i anbudsspecifikationen visar att Ultramare skulle erhålla 95 poäng mot 90 poäng för Scanfilter AB och att Ultramare därmed skulle vinna upphandlingen. – Landstinget har även gjort en felaktig utvärdering av kriteriet kvalitet. Enligt förfrågningsunderlaget 4.13 Kvalitetssäkring erhålls fyra poäng vid ”Tydligt beskrivet kvalitetsarbete baserat på eget kvalitetsledningssystem där certifieringsarbete pågår”. Ultramare arbetar enligt kvalitetspolicy ISO 9002 och är certifierade enligt 14001. Ultramare har därmed nått upp till fyra poäng enligt anbudet och summan poäng skall därför istället vara 98. Genom att utvärdera Ultramares anbud på ett oriktigt sätt har Landstinget förfarit i strid med likabehandlingsprincipen och 1 kap. 4 § LOU. Vidare kan Ultramare komma att lida skada enligt 7 kap. 2 § LOU. Vid en korrekt genomförd anbudsutvärdering skulle bolaget ha antagits som leverantör i upphandlingen.

Landstinget bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför till stöd härför i huvudsak följande. Vid utvärderingen av pris återfann Landstinget inget filter i den bifogade prislistan som stämde överens med de filterpriser som Ultramare angivit i anbudsspecifikationen. Ultramare hade inte heller markerat i prislistan vilka filter som avsågs i anbudsspecifikationen. Vid telefonkontakt med Ultramare den 15 februari 2008 fick Landstinget veta att filtren hade artikelnummer 24032110 för F5 och 24185340 för F7. Vid kontroll återfanns filtren i den aktuella prislistan till ett annat pris än det bolaget uppgivit i anbudsspecifikationen. Ultramare anför i sin överprövning att det är ”naturligt att kunden får ett bättre pris på dessa varor”. Detta är även enligt Landstinget naturligt men Landstinget har inte begärt in något ”specialpris” på filtren utan anser att det med all tydlighet framgår att de priser som lämnats i anbudsspecifikationen också skulle återfinnas/speglas i prislistan vilket också samtliga övriga leverantörer förstått. Det finns inte heller någon markering eller uppgift i prislistan att de två aktuella filtren skulle kunna köpas till specialpris. Prisuppgifterna misstämde och Landstinget drog därför den slutsatsen att priserna i prislistan gäller för Futurloc. Det är ju denna prislista som skall biläggas avtalet och distribueras ut till respektive beställare inom Futurloc. Tilläggas bör att Landstinget tydligt angett att Totalkostnaden kommer att värderas enligt

Pris/stofthållning, vilket inte är detsamma som enbart filtrets pris. – Beträffande utvärderingen av kvalitén har Ultramare angett i sitt anbud att man följer ISO 9002 och man säger sig vara i slutskedet för att bli certifierade. I den kvalitetspolicy daterad maj 2004 som Ultramare bifogat anbudet är uppgifterna synnerligen knapphändiga och det finns inte heller i denna policy någon beskrivning av det egna kvalitetsarbetet eller bevis på att man följer ISO 9002. Landstinget vidhåller att den bedömning som gjorts genom att tilldela Ultramare 1 poäng för detta kriterium är riktigt. Landstinget anser att samtliga leverantörer behandlats affärsmässigt, transparent, och i enlighet med likabehandlingsprincipen i förevarande upphandling. Landstinget anser vidare att förfrågningsunderlaget uppfyller kravet på förutsebarhet och tydlighet samt att utvärderingsmodellen är så utformad att den leder till ett rättvisande resultat. Upphandlingen har därmed skett i enlighet med LOU:s regler samt de EG-rättsliga principerna.

DOMSKÄL

Skäl att bifalla yrkandet om editionsföreläggandet har inte förebringats.

Enligt 1 kap 4 § LOU skall upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

I 7 kap 2 § LOU föreskrivs att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Länsrätten gör följande bedömning.

Den grundläggande principen för alla upphandlingsformer är att upphandlingen skall utföras affärsmässigt enligt 1 kap. 4 § LOU. Härmed menas bl.a. att likabehandlingsprincipen iakttas. Det är den upphandlande enheten som bestämmer hur upphandlingen skall utformas. Enheten har härvid ett betydande utrymme för en skönsmässig bedömning ifråga om vilka krav och kriterier den vill ange i förfrågningsunderlaget som grund för sitt beslut att tilldela ett kontrakt. Förutsättningen är – i enlighet med vad som följer av gemenskapsrättsliga principer – att kraven är proportionella och har anknytning till det som upphandlas samt att de inte är diskriminerande. När enheten har fastställt de krav och kriterier som den vill tillämpa och sänt ut förfrågningsunderlaget, äger den i princip inte rätt att vid anbudsutvärderingen frångå de ställda kraven eller göra några skönsmässiga bedömningar. Vid utvärderingen har den upphandlande enheten att bedöma hur väl anbudsgivarna enligt sina anbud uppfyller de i förfrågningsunderlaget angivna kraven och kriterierna.

Av EG-domstolens dom den 18 oktober 2001 i mål C-19/00, SIAC Construction, framgår att tilldelningskriterierna skall vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt samt att dessa kriterier, vid prövningen av anbud, skall tillämpas objektivt och enhetligt på samtliga anbudsgivare. Regeringsrätten har uttalat (se RÅ 2002 ref 50) att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när. Dessa principer gäller likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet (transparens), förutsebarhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Exempel på transparens är att förfrågningsunderlaget skall vara fullständigt och tydligt. Det är också viktigt att leverantören genom förfrågningsunderlaget får klart för sig vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen.

Av Landstingets förfrågningsunderlag framgår att anbudsprövningen omfattar två steg varav det första steget är kvalificering av anbud och anbudsgivare och det andra steget är utvärdering av anbud. Anbudsutvärderingen sker genom en poängsättning där det för Landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till totalkostnad för pris/stofthållning, kvalitetssäkring och referenser kommer att antas.

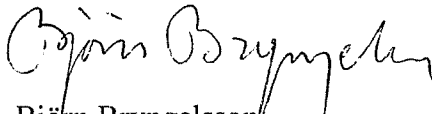
Enligt förfrågningsunderlaget skall de mest frekventa filtren, F5 och F7, prissättas i anbudsspecifikationen och aktuell prislista skall bifogas anbudet beträffande övrigt sortiment. I målet är ostridigt att Ultramare uppfyllt dessa krav, men att Landstinget frångått föreskriften i förfrågningsunderlaget att vid anbudsutvärderingen utgå från anbudsspecifikationen såvitt gäller Ultramares anbud, på grund av att detta bolag inte i prislistan markerat de filter som angivits i den efterfrågade anbudsspecifikationen och att det framkommit att bolaget i anbudsspecifikationen erbjudit Landstinget lägre priser för dessa filter än som anges i prislistan. Enligt länsrättens mening har Ultramares anbud i allt väsentligt uppfyllt de krav som ställs för att i likhet med övriga anbudsgivare utvärderas utifrån anbudsspecifikationen. Det har enligt länsrättens mening inte framkommit att den av Ultramare erbjudna prisnivån på urvalet filter i anbudsspecifikationen inte skulle vara representativt för bolagets prisnivå för det totala sortimentet. Skäl att avvika från förfrågningsunderlagets föreskrifter om hur utvärderingen skall ske har således inte visats föreligga. Länsrätten finner således att Landstinget utvärdering av Ultramares anbud såvitt gäller priskriteriet strider mot främst likabehandlingsprincipen och principen om affärsmässighet i 1 kap 4§ LOU. Däremot har Ultramare inte visat fog för påståendet att även utvärderingen av kvalitetskriteriet blivit felaktigt. Upphandlingsunderlaget har inte heller visats ha sådana brister att hela upphandlingen måste göras om. Enligt länsrättens bedömning är det tillräckligt att utvärderingen görs om och rättelse sker på så sätt att de priser som Ultramare angivit i anbudsspecifikationen läggs till grund för utvärderingen i enlighet med vad som föreskrivs i förfrågningsunderlaget.

DOMSLUT

Länsrätten, som avslår yrkandet om editionsföreläggande, bifaller Ultramares ansökan på så sätt att upphandlingen såvitt gäller syntefilter inte får avslutas förrän Futurloc, c/o Örebro läns landsting vidtagit rättelse genom att en ny utvärdering gjorts i enlighet med det ovan anförda.

Länsrättens interimistiska beslut den 29 februari 2008 gäller inte längre.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1d)

Björn Bryngelsson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

